

ZBORNÍK

**SLOVENSKÉHO
NÁRODNÉHO
MÚZEA**

**ANNALES
MUSEI
NATIONALIS
SLOVACI**

**ARCHEOLÓGIA
21**

**ROČNÍK
CV - 2011**

ZBORNÍK

SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO MÚZEA

CV – 2011
ARCHEOLÓGIA
21

Redakčná rada

PhDr. Juraj Bartík, PhD. (predseda), PhDr. Beata Egyházy-Jurovská, PhDr. Zdeněk Farkaš, PhD.,
PhDr. Štefan Holčík, CSc., PhDr. Matej Ruttkay, CSc., PhDr. Etela Studeníková, CSc.,
PhDr. Vladimír Turčan, PhDr. Ladislav Veliačik, DrSc.

Zostavovateľ

PhDr. Vladimír Turčan

Autori fotografií a kresieb: Milan Blahovský, Radoslav Čambal, Peter Nagy, Dana Nagyová, Lucia Pilková

Mapové podklady: Juraj Bartík

Preklad do nemeckého a anglického jazyka: Mgr. Jana Kličová, Ľubomíra Kuzmová

Posudzovatelia: PhDr. Juraj Bartík, PhD., Mgr. Igor Bazovský, PhD., Mgr. Radoslav Čambal, PhDr. Klára Fúryová, Prof. PhDr. Eduard Krekovič, CSc., Mgr. Jana Šusteková, PhD., PhDr. Vladimír Turčan

Tlač: AEPRESS, s. r. o.

Vydalo: Slovenské národné múzeum – Archeologické múzeum, Bratislava 2011

Náklad 400 kusov

© Slovenské národné múzeum – Archeologické múzeum 2011

ISBN 978-80-8060-269-7

**Dlhoroční pracovníci SNM – Archeologického múzea, naši kolegovia
PhDr. Magda Pichlerová, CSc. a PhDr. Jozef Paulík, CSc. sa dožívajú v tomto
toku vzácneho životného jubilea 80 rokov.**

Srdečne blahoželáme.

OBSAH – INHALT

<i>Radoslav Čambal – Zdeněk Farkaš – Miloš Gregor – Igor Choma: Osídlenie skupiny Bajč-Retz v Chorvátskom Grobe a v Bielom Kostole.....</i>	7
<i>Siedlungen der Bajč-Retz-Gruppe in Chorvátsky Grob und Biely Kostol.....</i>	39
<i>Juraj Bartík: Nález bronzového hrotu kopije v Slovenskom Grobe .....</i>	45
<i>Ein bronzener Lanzen spitzenfund aus Slovenský Grob.....</i>	46
<i>Juraj Bartík: Objekt č. 9 v Chorvátskom Grobe. Príspevok ku kovolejárstvu stredodunajskej mohylovej kultúry na Slovensku .....</i>	47
<i>Das Objekt Nr. 9 in Chorvátsky Grob. Ein Beitrag zum Metallguss im Rahmen der Mitteldanubischen Hügelgräberkultur in der Slowakei .....</i>	58
<i>Gertrúda Březinová: Náhrdelník zo sklenených korálikov z Velkých Ripňien, okres Topoľčany .....</i>	61
<i>Eine Glasperlen Halskette aus Velké Ripňany, Bezirk Topoľčany.....</i>	64
<i>Etela Studeníková: Keramika cudzieho pôvodu na sídliskách kalenderbergskej kultúry .....</i>	65
<i>Keramik fremder Herkunft in Siedlungen der Kalenderberger Kultur.....</i>	81
<i>Radoslav Čambal: Sídliskové objekty zo strednej a neskorej doby laténskej v Slovenskom Grobe .....</i>	83
<i>Mittel- und spätlatènezeitliche Siedlungsobjekte in Slovenský Grob .....</i>	113
<i>Klára Kuzmová – Igor Bazovský: Terra sigillata z vicusu antickej Gerulaty (výskumy v rokoch 1994 – 1999) .....</i>	115
<i>Terra sigillata from the vicus of ancient Gerulata (Excavations 1994 – 1999).....</i>	139
<i>Vladimír Turčan: Slovanský sídliskový objekt zo Slovenského Grobu .....</i>	141
<i>Ein slawisches Siedlungsobjekt aus Slovenský Grob .....</i>	146
<i>Lucia Pilková – Igor Choma: Sídliskové objekty zo Stredoveku v Slovenskom Grobe .....</i>	147
<i>Mittelalterliche Siedlungsobjekte in Slovenský Grob .....</i>	157
<i>Radoslav Čambal: Románsky meč z Ostrého kameňa pri Bukovej v Malých Karpatoch .....</i>	159
<i>Ein Romanisches Schwert aus Ostrý Kameň bei Buková in Kleine Karpaten.....</i>	163
<i>Peter Nagy – Milan Blahovský: Stredoveké keramické vodovody zo Svätého Jura.....</i>	165
<i>Mittelalterliche keramische Wasserleitungen aus Svätý Jur.....</i>	171
KOLOKVIUM	
<i>Vladimír Turčan: Deviaty ročník kolokvií k problematike germánskej keramiky.....</i>	173
<i>Neunter Jahrgang der Kolloquien zur Problematik der germanischen Keramik.....</i>	174
<i>Kristian Elschek: Produktionsobjekte der älteren römischen Kaiserzeit aus Zohor .....</i>	175
<i>Výrobné objekty zo staršej doby rímskej zo Zohora .....</i>	182
<i>Titus Kolník – Peter Roth: Pravouhlé jamové žiaroviská s prepálenými stenami z neskorej doby rímskej v Pobedime.....</i>	183
<i>Spätkaiserzeitliche rechteckige Grubenfeuerstätten mit verbrannten Wänden aus Pobedim .....</i>	186
<i>Mária Lamiová-Schmiedlová/Lucia Luštiková/Božena Tomášová: Štvorhranné pece na sídliskách z doby rímskej na východnom Slovensku .....</i>	187
<i>Four-Sides Hearths at roman age Settlements in eastern Slovakia .....</i>	190
<i>Justyn Skowron: Zagadnienie interpretacji niektórych obiektów gospodarczych o nieokreślonej funkcji z osad kultury przeworskiej w Polsce Środkowej .....</i>	191
<i>Interpretation einiger Objekte mit unbekannter Funktion in Siedlungen der Przeworsk-Kultur in Mittelpolen.....</i>	205
<i>Ondrej Šedo: Poznámky k nálezům kvadratických pecí na barbarských sídlišťích doby římské.....</i>	207
<i>Bemerkungen zu quadratischen Öfen in Kaiserzeitlichen Barbarensiedlungen .....</i>	214
<i>Bibliografia Zborníka Slovenského Národného múzea 95 – 104 ARCHEOLÓGIA 11 – 20.....</i>	215
<i>Zostavila Dagmar Pávová</i>	
<i>Menný ukazovateľ – Namensverzeichnis.....</i>	215
<i>Tematický ukazovateľ – Thematisches Register.....</i>	223

SKRATKY ČASOPISOV A PERIODÍK

Acta Arch. Acad. Scien. Hungaricae	= Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest
Acta Arch. Carpathica	= Acta Archaeologica Carpathica. Kraków
Acta Arch. Opaviensia	= Acta archaeologica Opaviensia. Opava.
Anodos	= Anodos. Studies of the ancient World. Trnava.
Antiquity	= Antiquity. A Quarterly Review of Archaeology. Cambridge
Apulum	= Apulum. Acta Musei Apulensis Arheologia – Istorie – Etnografie. Alba Iulia
Arh. Vestnik	= Arheološki Vestnik. Ljubljana
Arch. Rozhledy	= Archeologické rozhledy. Praha
Arch. Austriaca	= Archaeologia Austriaca. Beiträge zur Paläoanthropologie, Ur- und Frühgeschichte Österreichs. Wien
Arch. Hist.	= Archaeologia Historica. Brno
Archaeoslavica	= Archaeoslavica. Kraków
Archeologia	= Archeologia. Bytom
Arch. Korrbbl.	= Archäologisches Korrespondenzblatt. Urgeschichte, Römerzeit, Frühmittelalter. Mainz am Rhein
Arch. Österreich	= Archäologie Österreichs. Wien
Arch. Polski	= Archeologia Polski. Wrocław – Warszawa – Kraków
Arch. Rozhledy	= Archeologické Rozhledy. Praha
Arch. Sbornik (Leningrad)	= Archeologičeskij Sbornik. Leningrad
AVANS	= Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku. Nitra
B.A.R.	= British Archaeological reports. Oxford
Ber. RGK	= Bericht der Römisch-Germanischen Kommission. Frankfurt am Mainz
BUFM	= Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropa. Halle
BVbl	= Bayerische Vorgeschichtsblätter. München
Časopis Slezkého Muz.	= Časopis Slezkého Muzea. Opava
Dacia	= Dacia. Revue d'Archéologie et d'Histoire Ancienne. Bucarest
Folia Arch.	= Folia Archaeologica. Annales Musei Nationalis Hungarici. Budapest
Fontes Arch. Posnanienses	= Fontes Archaeologici Posnanienses. Poznań
Fundber. Österreich	= Fundberichte aus Österreich. Wien
Germania	= Germania. Anzeiger der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts Frankfurt am Mainz
Glasnik Zemaljskog Muz. Sarajevo	= Glasnik Zemaljskog Muzeja u Sarajevu. Sarajevo
Herman Ottó Múz. Évk.	= A Herrmann Ottó Múzeum Évkönyve
Jahrb. RGZM	= Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums. Mainz
Janus Pannonius Múz. Évk.	= A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve. Miskolc
Linzer Archäol. Forsch.	= Linzer Archäologische Forschungen. Linz
Mat. Arch. Nowej Huty	= Materiały Archeologiczne Nowej Huty. Kraków
Mat. și Cerc. Arh.	= Materiale și Cercetări Arheologice. Bucaresti
Mat. Arch.	= Materiały Archeologiczne. Kraków
Mitt. Arch. Inst. Ungar. Akad.	= Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften
Musaica	= Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského Musaica. Bratislava
Muzejski vjesnik	= Muzejski vjesnik. Glasilo muzeja sjeverozapadne Hrvatske. Bjelovar
NAFN	= Neue Ausgrabungen und Forschungen in Niedersachsen. Hildesheim
Num. Listy	= Numismatické Listy Numismatické Společnosti Československé v Praze. Praha
Pam. Arch.	= Památky Archeologické. Praha
Pam. Múz.	= Pamiatky a múzeá. Revue pre kultúrne dedičstvo. Bratislava
PBF	= Prähistorische Bronzefunde. München
Pontica	= Pontica. Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie. Constanța
Prace i Mat. Muz. Łódź. Ser. Arch.	= Prace i Materiały Muzea Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna. Łódź
Praehist.	= Praehistorica. Praha
Pravěk N. Ř.	= Pravěk. Nová Řada. Sborník Příspěvků Moravských a Slezských Archeologů. Brno
Přehled Výzkumů	= Přehled Výzkumů AÚ ČSAV. Brno

RCRF Commun.	= Rei Cretariae Romanae Fautores Communicationes.
RGA	= Reallexikon der Germanischen Altertumskunde. Göttingen
Róm.-Germ. Forsch.	= Römisch-Germanische Forschungen. Darmstadt
Sborník Československé Společnosti Arch.	= Sborník Československé Společnosti Archeologické při ČSAV. Praha
Sbor. MSS	= Sborník Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Martin
Sborník Prací Fil. Fak. Brno	= Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University. Brno
Schild von Steier	= Schild von Steier. Beiträge zur Steirischen Vor- und Frühgeschichte und Münzkunde. Graz
Situla	= Situla. Razprave Narodnega Muzeja v Ljubljani. Ljubljana
Slov. Arch.	= Slovenská archeológia. Časopis Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre. Nitra
Slov. Num.	= Slovenská numizmatika. Nitra.
Sovetskaja Arch.	= Sovetskaja Archeologija
Spraw. Arch.	= Sprawozdania Archeologiczne. Wrocław
Studia Arch. et Mediavalia	= Studia archeologia et medievalia. Bratislava
Štud. Zvesti AÚ SAV	= Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej Akadémie vied. Nitra
UPA	= Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie
Veröff. Vorges. Marburg	= Veröffentlichungen des Vorgeschichtlichen Seminars Marburg. Marburg
Vlast. Čas.	= Vlastivedný časopis. Revue kultúrneho dedičstva Slovenska. Bratislava
VSL Pravek	= Východoslovenský pravek. Košice
Wiadomości Arch.	= Wiadomości Archeologiczne. Organ Muzealnictwa i Konserwatorstwa Archeologicznego. Warszawa
Wiener Prähist. Zeitschr.	= Wiener Prähistorische Zeitschrift. Wien
Z Otchłani Wieków	= Z Otchłani Wieków. Kwartalnik popularnonaukowy polskiego towarzystwa archeologicznego i numizmatycznego. Poznań
Zalai Múz.	= Zalai Múzeum. Zalaegerszeg
Zbor. MMB	= Bratislava. Zborník múzea mesta Bratislavy. Bratislava
Zbor. SNM. Arch.	= Zborník Slovenského národného múzea. Archeológia. Bratislava
Zbor. SNM. Hist.	= Zborník Slovenského národného múzea. História. Bratislava
Zeitschr. Arch.	= Zeitschrift für Archäologie. Berlin